

LBRIS

We know
books

CURAJUL DE A TRĂI

DAN BIȚUICĂ

Editura **INK STORY**

Pucioasa, 2022

Prolog

Un zgomot ciudat tulbură liniștea din încăpere. Încerc să mă ridic, dar o durere ascuțită în piept mă împiedică să o fac. Întind mâna și bâjbâi cu degetele prin întuneric, încercând să găsesc niște repere. Ating ceva lucios și rece. Îmi trebuie puțin timp să-mi dau seama că este rama metalică a patului meu incomod. Sub mine, cocoloașele saltelei mi s-au înfipt între coaste. Mai mult ca sigur este veche. Mirosul înțepător de medicamente și de clor îmi imprimă în creier ideea că mă aflu într-un spital. Mă răsucesc pe o parte și icnesc din cauza durerilor. Încep să mă deranjeze din nou și se împrăștie pe aproape toată suprafața corpului. E ca și când niciun os nu mai este la locul său. Stare generală proastă, cu stări de vomă și balonare. Gust de ou fiert - nu poate fi decât o suferință a ficatului pe care îl simt umflat. Gura uscată. Limba îmi este lipită de cerul gurii.

Observ o linie galbenă, de aproximativ un metru și nu mai lată de un centimetru, pe care o privesc confuz. Încă sunt rațional și după câteva secunde îmi dau seama că este fasciculul de lumină ce pătrunde pe sub ușă. Am buzele uscate și mă arde o sete cumplită, care îmi strânge gâtul ca într-o menghină. Încerc să tușesc, dar nu mai pot. Mă forțez din nou și abia scot un sunet neînsemnat. Nu mai am putere să trag aer în plămâni.

Răsună pași de partea cealaltă a ușii, apoi un zgomot surd. Pașii se opresc. Cât de mult îmi doresc să beau apă! Speranța că va pătrunde cineva în încăpere este destul de departe. O teamă inexplicabilă mă cuprinde și mă înfioară. Îmi simt picioarele atât de grele și nu le pot mișca. Sunt revoltat că nu reușesc să îmi fac trupul să mă asculte din nou.

Aud în surdină o melodie de jazz care îmi bucură mintea. O aud sau doar mi se pare? Din nou văd cu ochii minții sângele negru, vâcos care-mi împrășcase toată fața. Am deschis gura și câțiva stropi mi-au căzut pe limbă. Are un gust metalic și ușor sărat. Îmi vine să vărs. Mă doare întunericul care devine din ce în ce mai dens. Sunt obosit. Aș dori să dorm până la sfârșitul acestei lumi nedrepte. Mi-ar plăcea să pot zbura, să pot călători unde văd cu ochii. Uneori, încă mai cred că pot să o fac. Picături de apă cad într-un vas, spărgându-se zgomotos în timpanele mele rănite.

Nu mai știi dacă încă trăiesc sau acel rău a reușit să mă ia cu el. Acest gând îmi face pielea ca de găină. Încep să plâng fără să-mi fi propus.

Mi-a rămas bine întipărită în minte vocea aia pe care nu îmi doresc să o mai aud vreodată și care m-a urmărit atâția ani. Tremur. Simt iar frigul care îmi îngheață sufletul. Cât de mult am sperat ca totul să se fi terminat odată pentru totdeauna!

Obrajii îmi ard și mă chinuie o stare febrilă. Ca prin vis, văd o lumină care invadează camera și trăiesc sentimentul că sunt în lungul meu drum spre Rai...

Capitolul 1

Un sunet enervant, exact ca o bufnitură metalică, pe care o auzisem fix de cinci sute patruzeci și șapte de ori, sparse liniștea asurzitoare a închisorii. Luminile se aprinseră și pâlpâiri firave, albe-gălbui, răzbătură până lângă scheletul metalic, numit metaforic *pat*. Priveam indiferent peretele murdar pe care scrijelisem, sub forma unor linii inegale, zilele petrecute în acest spațiu îngust, plin de umezeală și de înstrăinare. Aici îmi trăisem ultimul an și jumătate – ar fi putut să fi fost cea mai frumoasă perioadă – deși am convingerea că tot așa aș fi spus, dacă nenorocirea s-ar fi întâmplat mai devreme sau mai târziu.

Oricum ar fi viața, orice ne-ar hărăzi destinul, cele mai de preț rămân libertatea și sănătatea unui individ, ci nu bogăția sau notorietatea.

Realitatea era dură și îmi trezea sentimente nebănuite. Bastonul gardianului mângâia gratiile ușilor metalice, producând un zgomot inconfundabil, pe care îl resimțeam ca pe un gest de umilință, de control absolut asupra ființei mele. Așa gândisem chiar din prima zi de când fusesem încarcerat în închisoarea îngerilor, unde și cel mai temut criminal se supunea și devenea un mieluşel ascultător. Nu ni se ofereau prea multe alternative. Aici totul mirosea a transpirație, a urină, a canalizare și a

spermă. Cu toate că violența gardienilor era exagerată, în realitate, niciun deținut nu ar fi avut curajul să se fi plâns din cauza comportamentului plin de repulsie și dezgust al oamenilor legii.

Am închis ochii și m-am lăsat purtat pe aripile dorului către modesta mea căsuță. Era luna iunie și îmi aminteam cu nostalgie de câmpurile îmbrăcate în culorile pastelate ale culturilor de grâu și de porumb, iar lăcustele țopăiau prin iarba uscată, într-un dans al bucuriei. Era fărâma de speranță care îmi dădea putere să rezist.

Acasă îl lăsasem cu inima îndurerată pe bătrânul meu tată, un om încercat de viață cu multe necazuri. A venit la mine de două ori doar din cauza faptului că la început am avut *interzise unele drepturi*, apoi am fost mutat într-un loc de maximă siguranță, unde mi-au luat dreptul la vizite. Știam că bunul meu părinte și-ar fi dorit să mă fi văzut mai des și să-mi fi fost alături, dar atât i-au permis legile justiției.

Prima oară l-am revăzut după un an de la încarcerarea mea. Îmbătrânise înainte de vreme. Era neras și avea obrazul ars de soarele Texasului. Părul tot mai rar, încărunțit complet și ochii înfundați în orbite mă făcuseră să-mi fie milă de el. Uscățiv și cu mâinile crăpate de truda pământului, stătea neclintit lângă geamul securizat. Ținea stângaci receptorul, vorbind încet și tot mai rar, de parcă fiecare vorbă îl secătuia de putere. Își rupsese din timp pentru a străbate o distanță atât de mare doar ca să mă mai vadă, măcar o dată, chiar dacă numai pentru câteva zeci de minute. L-am privit fix, cu ochii înlăcrimați, și i-am spus șoptit în receptor, dar apăsător, de câteva ori:

—Sunt nevinovat, tată! Măcar tu să mă crezi!

Nu am putut să-i citesc în privire dacă a avut

încredere în vorbele mele. Lacrimile sale nu făceau decât să mă lase pradă deznădejdii și să mă simt vinovat că îl întristasem, când ar fi trebuit să-i ofer mângâiere și sprijin. Și-a lipit mâna tremurândă de geam, încercând să-mi atingă creștetul capului. Pentru câteva secunde m-am visat copilul de-o șchioapă, ținut pe genunchi de tata, după ce-mi zdrelisem zdravăn genunchii în hârjoana cu băieții. Cu vorbe blânde și dibace, mă încurajase să nu mă dau bătut și să continui. Un gest mărunț, dar atât de profund, care m-a făcut de fiecare dată mai puternic și mai încrezător. Simțise că aveam nevoie de acea mângâiere și nu ezitase să mi-o ofere, într-un gest de dragoste părintească supremă și necondiționată.

Plângeam și eu, fără să mă feresc, deși știam că-i accentuam suferința, dar îmi era dor de ei – de el și de mama – care nu putuse să vină, din pricina bolii care o chinuia. Nu ne-am spus prea multe. Poveștile mele erau triste și le-am păstrat doar pentru mine, iar el a vrut să știu doar că vacile se înmulțiseră și că ar fi avut nevoie de ajutor. A plecat trist, fără să uite să-mi spună să fiu ascultător și să mănânc, chiar dacă nu-mi place, că, dacă s-ar fi întâmplat ceva cu mine, buna mea mamă nu ar fi rezistat unui asemenea șoc.

Peste alte șase luni, m-a vizitat din nou. Fusese anunțat telefonic că urma să fiu mutat la Alcatraz, locul unde nu se permiteau vizitele, iar dacă voia să mă mai vadă o putea face în maximum o săptămână de la înștiințare. Niciun deținut ajuns acolo nu mai exista pentru cei de afară. Odată intrat, era socotit mort.

Ochii săi triști trădau deznădejdea și frica de singurătate, care îl copleșeau. Am citit în privirea lui că o pierduserăm pe mama.

Stătea în fața mea fără să spună ceva. Era absent

și secătuit de putere. A rămas așa, nemișcat, până când gardianul l-a anunțat că timpul nostru expirase. Doar o scuturare din mâna uscată ca un vreasc bătrân a mai putut schița, în semn de adio. A fost cel mai greu moment al detenției mele. Nu reușeam să-mi stăpânesc plânsul, care, până la urmă, era firesc. Lacrimile mi se rostogoleau pe obraji, iar în mintea mea se dădea o luptă crâncenă. Tata era neajutorat și singur, mama plecase fără să mă mai fi văzut – durerea o răpusese – iar eu, închis pe nedrept. Ce viață mai era și asta?

În timp ce am fost scoși în curtea interioară pentru *plimbare*, deplasându-ne într-o ordine perfectă și cu zăngănit de lanțuri, gardianul Norman s-a apropiat de mine, invadându-mi spațiul personal. M-a oprit cu bastonul pe care mi-l înfipsea în piept ca pe o barieră.

–Hei, Miller! Te-ai descurcat, vierme!

L-am privit speriat și surprins, pentru că nu știam despre ce faptă măreață de-a mea ar fi fost vorba. Imediat, m-am gândit că vreunul dintre tipii cu care făceam afacerile cu țigarete *ciripise*. Dacă Norman aflase despre troc, sigur urma să am necazuri. Mă așteptau zile grele.

Gardianul era renumit în rândul deținuților pentru duritatea sa. Toți ne temeam de el, mai ales când eram dați afară din celule pentru controalele inopinate. În acele momente, devenea extrem de nervos și lovea tot ce întâlnea în cale. Nimeni nu și-ar fi dorit să-i stea în față.

Norman era un tip robust, trecut de cincizeci și cinci de ani, singur, fără să aibă pe nimeni care să-i mai îndulcească viața. Traiul lui însemna timpul petrecut printre criminalii și făptașii de drept comun. Uneori, se comporta ca un duhovnic, alteori, ca un dascăl, dar, de cele mai multe ori, ca un călău înverșunat. În afară de bastonul din dotare, cu care lovea orice și pe oricine, purta

cu el o Biblie cu copertele roase și paginile ciufulite ca penele unui pui de pasăre. Cu un sentiment de penitență, tot timpul citea câte unui deținut, propovăduind habotnic numele Domnului. Avea câte un citat pentru fiecare, iar din cartea sfântă ieșeau semne din hârtie colorată care îl ajutau să marcheze versetele, dacă se întâmpla să le uite sau să le încurce. După ce îmi aruncă vorbele pline de venin, rosti și nelipsitul citat:

– „Căci toți cei ce scot sabia, de sabie vor pieri!” – Matei 26:52.

Vorbea ca un adevărat preot. Știa pasaje întregi pe dinafară, însă nu aflasem ce religie avea și nici ce îl determinase să fie atât de credincios.

–Nu știi la ce vă referiți, domnule! i-am răspuns cu privirea plecată. Știam că nu trebuia să-l înfrunt uitându-mă în ochii lui. Se enerva din senin și riscam să primesc câteva lovituri de baston, gratuit.

–Mă crezi prost? mârâi printre dinți, după care scuipea scobitoarea din colțul gurii chiar pe vârful bocancului meu, într-un gest ostentativ. Voi sunteți doar niște oi, pe care nimeni nu le va mai întoarce din drumul rătăcirii. Sunteți pierduți cu adevărat!

–Deloc, domnule! Pur și simplu, nu știu...

Deținuții făcură un pas spre stânga și își continuară mersul ondulat ca al unui șarpe uriaș.

–Mi-a șoptit mie o musculiță că în câteva zile ai cam zbură din locul ăsta... Mare păcat, nu? făcu o grimasă, ca mai apoi să-și îndese Biblia în buzunarul interior al vestonului.

Un fior rece îmi străbătu șira spinării. Oare voia să râdă de mine? Făcea un joc diabolic să poată să mă încolțească?

–Nu știu... nu știu nimic, domnule ofițer Norman!

am încercat să răspund cât mai regulamentar și fără să trădez emoția ce nu-mi dădea pace.

–Ei, nu știi! Te prefaci, gunoiule! Să fiu sincer, mi-ar părea rău dacă s-ar adevăra! Dacă ar fi după mine, pe voi, criminalii, v-aș ține aici până când v-ați da duhul ăla spurcat, pe care l-ați vândut diavolului. Sper că ești conștient că vei sfârși în iad, perpelit zilnic ca un cârnat, oră de oră, minut de minut. Nu ai simțit mirosul de păr ars și de piele coaptă? Deschide bine nările și îți vei aduce aminte sfârșitul, Miller! Sau îți este teamă, lașule? Nu veți scăpa de focurile gheenei, iar pucioasa vă va arde trupul vicios!

Se enervase destul de rău și starea lui nu prevestea nimic bun pentru mine. Totul se putea sfârși cu o ploaie de lovituri de baston, care m-ar fi lăsat lat. Mă speriau astfel de ieșiri nervoase, mai ales că ofițerul vorbea atât de melodramatic, încât mă cutremuram.

–Ce vă imaginați voi, mă? Statul ăsta vă întreține zeci de ani, vă dă mâncare, haine, căldură, iar voi, huliganilor, cum vă revanșați? Primul lucru pe care îl faceți, după ce ieșiți de aici, e să ucideți din nou!

I-am explicat de multe ori că eram nevinovat și că doar o eroare judiciară mă aruncase pentru atâția ani în închisoare.

Nu trebuia să mai răspund. Înțelesesem că lucrul acesta îmi aducea doar necazuri. Tăcerea era cea mai bună metodă prin care reușeam să scap de furia gardianului. Am hotărât doar să ascult docil toată pleiada de cuvinte jignitoare, pe care mi le arunca în față, cu dispreț.

În acest loc, toți sunt acuzați de anumite fapte grave, numai că, printre ei, ispășesc pedepse nemeritate și oameni privați de libertate, pe nedrept, ca mine. Nimeni nu ia în calcul posibilitatea că pot ajunge aici indivizi

curăți, așa că e mai bine să taci decât să spui răspicat: *Sunt nevinovat!*, tocmai pentru a nu deveni penibil atunci când ești întrebat pentru ce ai fost închis.

—Cu cine ai aranjat, *javră*? Pe cine ai convins să te mute? Chiar dacă o să ieși de aici, până la urmă, tot ai să plătești. Puterea divină te va pedepsi, Miller! Te va urmări până la sfârșit! Da, da! Nu vei scăpa așa ușor doar cu câțiva anișori de pension, domnișorul! Se va face dreptate!

Se înroșise. Avea nervii întinși la maximum. După veștile pe care mi le dăduse, șocul a fost atât de mare, că nu aș mai fi perceput durerea loviturilor de baston. Era singurul dintre paznici care știa exact unde să lovească, încât durerea să fie de o intensitate insuportabilă. Mulți dintre deținuți spuneau că ar fi studiat cu minuțiozitate, la începutul carierei, pe subiecți vii. Îi chema pe deținuți în birou și, sub pretextul unui interogatoriu intern, îi lovea centimetru cu centimetru pentru a descoperi părțile cele mai vulnerabile.

Era un soi de plăcere perversă de a ne lovi în zonele moi. După câte băstoane încasasem, puteam spune cu mâna pe inimă că aceste părți foarte sensibile sunt mult mai dureroase în momentul când sunt lovite. Învățasem și în facultate despre algezie, dar practica a fost adevăratul profesor. Durerea de oase este o durere surdă și mai scurtă care, după câteva minute, se pierde. Un baston în stomac provoacă o durere care poate dura și zece minute. Astfel de lovituri îl satisfăceau pe deplin pe gardianul Norman Stone¹. Avea un nume predestinat. Era un tip cu adevărat dur și, după părerea mea, mult mai periculos decât orice deținut din penitenciar.

—Mișcă-te în rând, șobolan de mină! stropi printre

1 N.ed. Traducere din engleză: *Piatră*.

dinții îngălbeniți de la mestecatul de tutun.

Am executat ordinul și m-am întors, fără să scap de ostilitatea gardianului. Am simțit o împunsătură dureroasă în rinichi. Mă lovise cu o precizie de scrimer profesionist. Durerea surdă mi-a ajuns până în creier, apoi m-am îndoit involuntar, dar am intrat în rând gemând și m-am supus ritmului impus de șir. Stâng, drept! Stâng, drept!... Doar pașii triști ai deținuților tulburau liniștea apăsătoare dintre zidurile penitenciarului.

—Poate ne vedem și mâine! încheiase el discuția, cu un umor negru, specific.

Îi plăcea să ne umilească, să ne transforme în animale docile, pe care să le stăpânească printr-o singură ridicare a bastonului.

Cerul senin îmi dădea o stare de melancolie, iar soarele blând de dimineață îmi mângâia obrazul cutat. Pentru a câta oară o făcea? Destule dimineți pentru un tip pe care indolența unui procuror și a unui judecător îl aruncase aici.

—Ce ți-a spus, *frate*, Norman? Părea că l-ai ofticit prea tare!

Mi-am întors capul și l-am zărit, în spatele meu, pe *Scarface*, arătându-și dantura perfectă.

—Mi-a spus că în curând am să fiu mutat de aici!

—Toți o să ieșim la un moment dat, să fii sigur de asta!

Scarface era un tip de culoare, un pachet de mușchi pe care-i întreținea zilnic cu exerciții fizice. Era mândru de trupul său, care părea sculptat în abanos. Se ungea cu ulei, care îi făcea pielea să pară a fi din ciocolată lichidă.

—Prevăd că o să mă mute! El niciodată nu vorbește fără să dețină informații precise.

—Hm! Nu-i o veste prea grozavă! Cui ai să-i lași

afacerea cu țigărete? Sper că ai să poți vorbi cu gardianul Lee să pui pe altcineva în locul tău!

Afacerea mea? Era doar o simplă plasare de produse. Se rezuma la faptul că gardienii aduceau țigările și prin mine le distribuiau deținuților, în schimbul a diferite servicii. Erau deținuți care, în afara programului, lucrau statuete în pietre de dimensiuni mici, în săpun și în lemn. Oameni cu adevărat talentați, care, din diferite motive, ajunseseră în spatele gratiilor. Uneori, lucrau și la comandă! Gardianul Lee îmi aducea o fotografie sau un desen, o bucată de sticlă sau de marmură și, în schimbul a două-trei pachete de țigări fără filtru, primea o operă de artă, pe care o vindea *afară*, pe mai mult de cincizeci de dolari. Așadar, afacerea prospera: băieții aveau de lucru, iar noi, țigări.

—Mă gândesc pe cine voi lăsa în locul meu, i-am răspuns lui Scarface, care mă privise dezamăgit. Spera să-l numesc în funcție pe protejatul său, Gulliver, un tip slab și mic. Îl scăpase din mâinile portoricanelor, care îl băgaseră în cercul lor ca damă de companie. Ei îl botezaseră Gulliver, ca o ironie față de fizicul său pipernicit. Nu mi-a venit să cred — când l-am văzut pentru prima oară — că este acuzat de dublă crimă. Un tip, care părea că nu este în stare să omoare un păianjen, omorâse cu sânge rece, prin înjunghiere, doi vecini care săriseră să-i bată tatăl. În timp ce se aflau peste acesta, cărându-i pumni, intrase calm în bucătărie și prinsese cuțitul de pâine cu care, peste câteva secunde, avea să le taie beregată. A așteptat calm până la sosirea poliției, privind cum cei doi se stingeau sub ochii săi injectați de furie. Fusese arestat împreună cu tatăl său, care, până la urmă, a murit în închisoare, înjunghiat de gașca hispanicilor. Nici atunci nu suferise prea tare. După

ce aceștia l-au violat, și-a privit destinul cu seninătate, îndurând umilința ca nimeni altul.

Nu se schimbase, rămăsese tot la fel de mândru, chiar dacă, la masa de seară, mulți se deghizau în mirese, cântând și dansând după obiceiul hispanicilor. Își mânca terciul cu demnitate în fața tuturor, cu chipul împietrit. Într-o zi, Scarface l-a surprins plângând, căzut în toaleta comună, cu pantalonii murdari de fecale și de urină. Fusesse violat din nou, chiar acolo, bătut și batjocorit. L-au scos pe brațe, avea nasul spart, iar sângele îi curgea șiroaie. Avea și la cap o rană destul de adâncă, probabil fusesse bătut cu picioarele sau, în cădere, se lovise de vreun pisoar. Atunci, blândul Scarface a ieșit în curte și a strigat la deținuți, care, uimiți de reacția lui neașteptată, au făcut liniște.

—Din acest moment, cine se mai atinge de el se atinge de mine și care are de gând să mă înfrunte să o facă acum, fățiș și bărbătește!

Își scosese bluza cenușie, lăsându-și mușchii impresionanți să vadă lumina soarelui. Se așternuse o liniște totală în curtea închisorii. Scarface îi cercetă atent cu privirea și își îmbracă bluza. Plecă fără să mai spună vreun cuvânt, făcând ca mesajul său să fie categoric.

Abia atunci ne-am dat seama că reușise să-l scoată definitiv din ghearele acelor bandiți și că l-a așezat de-a dreapta lui, făcând din el omul său de încredere.

Plimbarea se apropia de sfârșit și hotărârea ca Gulliver să-mi ia locul în afacerea cu țigări era de neschimbat...